

# បុរេតុតិសាសត្រដដែលលាក់កំហាំងនៃខែទើសសែប—លខេ មុកប្លែន

អសេគោល លខេបុរា

Jeff Pippenger  
2026-08-10

នៅក្នុងវគ្គបទពិ Testimonies, volume five  
ដដែលយើងបានកំពុងពិចារណាមកហើយអស់ពីរបីអត្ថបទនេះ  
យើងត្រូវបានជូនដំណឹងអំពីនិមិត្តរូបនៃព្រះវិហារ ដដែលបានប្រទានដល់ Ezekiel, Isaiah និង  
John:

«មរតកទាំងនេះគឺសម្រាប់បុរេយោជន៍របស់យើង។  
យើងត្រូវតែដឹងនូវរបស់យើងឲ្យបានច្បាស់ល្អពីព្រោះ ពីព្រោះនោះខាងមុខយើងគុណមៗនេះ  
មានគុណមួយដដែលនឹងលុបបំបាត់ពីមនុស្ស។ ព្រះគ្រីស្ទ នៅលើក្នុងអូលីវ  
ទ្រង់បានរំលឹកឡើងវិញអំពីសច្ចក្រឹត្យនាសង្គ្រាមឲ្យបានច្បាស់  
ដដែលត្រូវមកមុនការយាងមកជាលើកទីពីរបស់ទ្រង់៖ «អ្នករាល់គ្នាបានឮអំពីសង្គ្រាម  
និងដំណឹងអំពីសង្គ្រាម»។ «ជាតិសាសន៍នឹងលើកឡើងទ្រង់នឹងជាតិសាសន៍  
ហើយនគរនឹងទ្រង់នគរ ហើយនឹងមានអំណាចអាហារ និងរោគរាតត្បាត  
និងការរាជ្យជ័យដ៏ នៅក្នុងផ្ទៃផ្ទៃផង។  
ទាំងអស់នេះគ្រាន់តែជាការចាប់ផ្តើមនៃសេចក្តីរីកចម្រើនប៉ុណ្ណោះ»។ ខណៈដែលទំនាយទ  
ាំងនេះបានទទួលការសម្រេចមួយផ្នែកនៃពេលវេលាក្នុងយូសាឡីមត្រូវបំផ្លាញ  
វាមានការអនុវត្តដោយផ្ទាល់ជាងនេះទៅលើគ្រាចុងក្រោយ។»

## ថ្ងៃទី៩ ខែអែរ

ទិសា បអាវ (Tisha B'Av) ដដែលក្នុងភាសាហេប្រឺមានន័យថា «ថ្ងៃបុរាណនៃខែអែរ»  
គឺជាថ្ងៃដែលជនជាតិយូដា ដដែលរក្សាទុកការបំផ្លាញព្រះវិហារទីមួយដោយពួកហាប៊ីឡូន  
នៅឆ្នាំ 586 មុន គ.ស. និងព្រះវិហារទីពីរដោយទីកុស នៅឆ្នាំ 70។  
ការបំផ្លាញទាំងពីរនេះបានកើតឡើងនៅថ្ងៃដូចគ្នាតាមបុរាណវិទ្យា គឺថ្ងៃទី 9  
នៃខែអែរតាមបុរាណវិទ្យាហេប្រឺ (ជាទូទៅត្រូវនឹងខែកុម្ភៈ ឬខែសីហា  
តាមបុរាណវិទ្យាហេប្រឺ)។ នៅពេលបងស៊ី វ៉ាយក៍  
គូជាប់ការបំផ្លាញក្នុងយូសាឡីមទៅនឹង «គ្រាដែលនឹងលុបបំបាត់ពីមនុស្ស»  
នៅក្នុងថ្ងៃចុងក្រោយ នោះនាងកំពុងកំណត់អត្តសញ្ញាណការបំផ្លាញពីរដដែលទាំងពីរ  
នេះជាគំរូបង្ហាញអំពីច្បាប់ថ្ងៃអែរទីតុល្យដដែលនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗ។

ខទីដប់បុរាណវិទ្យា ដាស៊ីយ៉ែល ១១ កំណត់ឲ្យបានច្បាស់ថ្ងៃអែរទីតុល្យនោះ  
ហើយសរុបគ្នានឹងខទីសែបមួយ។ នៅក្នុង អសេគោល ការបំផ្លាញក្នុងយូសាឡីម  
ត្រូវបានប្រើដើម្បីបង្ហាញអំពីការបំបែកចេញរវាងព្រះហស្តចារិយានបុរាណ  
និងព្រះហស្តចារិយន៍ នៅពេលច្បាប់ថ្ងៃអែរទីតុល្យ។ អសេគោលជាជនល្មើសនៃហាប៊ីឡូន  
នៅពេលដែលគាត់ត្រូវបានដឹកនាំយ៉ាងអស្ចារ្យទៅក្នុងយូសាឡីម  
ដើម្បីបើកការបំបែកចេញនោះដដែល នៅក្នុងជំពូកទីបុរាណវិទ្យាដប់មួយ។

នលៅឆនាំទីបុរាមួយ នលៅខទីបុរាមួយ នលៅថងទីបុរានខៃ  
ខណៈដលៃខញ្ចក់ពុងអង្គុយនលៅកុនុងផ្ទះរបស់ខញ្ច  
ហលើយពួកចាស់ទុំនលែងអង្គុយនលៅមុខខញ្ច  
នលោះពុរៈហសុតនព្រះអមុចាស់យហ្វេរ៉ាហានសណ្តបិតមកលើខញ្ចនលៅទីនលោះ។  
ពលេនលោះខញ្ចកុរឡកេមលើល ហលើយមលើលចុះ  
មានរូបសណ្តហានមួយដូចជាសណ្តហាននកែលើង៖  
ចាប់តាំងពីសណ្តហាននចែងកេរបស់ទុរងចុះទលៅកុរលោម គឺជាភូលើង  
ហលើយពីចងកេរបស់ទុរងឡើងទលៅលើ គឺដូចជាសណ្តហាននពែនលើភូលើរលោង  
ដូចជាពណ៌នអែហ្វីរី។ ហលើយទុរងហានលូកចេញនូវរូបសណ្តហាននដៃមួយ  
មកចាប់ខញ្ចតាមសក់មួយកំបុលលោកនលៅលើកុហាលរបស់ខញ្ច;  
ហលើយពុរវិញញាណហានលើកខញ្ចឡើងនលៅចនុលលោះផនៃដី និងមយេ  
ហលើយនាំខញ្ចទលៅកុរងយបូសាឡីមកុនុងនីមិតុតនព្រះ ដល់ទុរងនចែរកទុរងខាងកុនុង  
ដលៃបង្កទលៅទីសខាងជើង; ជាកុនុងដលៃមានទីតាំងនលែបពុរៈនសែចេកុដីចុរណនៃ  
ដលៃបង្កកុឲ្យកុតសចេកុដីចុរណនៃ។ អសេគោល 8:1-3។

ជំពូកទាំងបួន ចាប់ពីជំពូកបុរាបីដល់ជំពូកដប់មួយ  
គឺជាការពិពណ៌នាអំពីការបំបែកចេញពីគុនា ហលើយ អុនកស៊ី White នលៅពលេអធិបុហាយលើ  
Ezekiel ៩ មិនគ្រឹមតែបញ្ជាក់ថា នលោះគឺជាការបលោះតុរដូចគុនានឹង Revelation ជំពូក ៧  
ប៉ុណ្ណលោះទេ ប៉ុន្តែកែបញ្ជាក់ផងដលៃថា កុរង Jerusalem តំណាងឲ្យកុរមជ្ឈនុំ Seventh-day  
Adventist សម័យ Laodicea នលៅថងថែងកុរលោយ។

«ពួកអុនកដលៃមិនមានចិតុតសលោកសុតាយចំពោះការផលាក់ចុះខាងវិញញាណរបស់ខលួន  
ងង ហលើយក៏មិនកាន់ទុកុខចំពោះអំពើហាបរបស់អុនកដទៃដៃ  
នឹងកុរទុកុឲ្យនលៅដលោយគុមានតុររបស់ពុរៈ។  
ពុរៈអមុចាស់ទុរងបង្កគាប់ដល់អុនកនាំសាររបស់ទុរង  
គឺជាបុរសដលៃកាន់អាវុធសម្រាប់សមុលាបនលៅកុនុងដថៃ៖ «ចូរទលៅតាមគាត់កុរង  
ហលើយវាយបុរហារ កុំឲ្យកុនកែរបស់អុនកអាណិតឡើយ ក៏កុំឲ្យមានមតេតាផង៖  
ចូរសមុលាបបំផុលាញទាំងសុរង ទាំងមនុសុសចាស់ និងមនុសុសកុមងេ ទាំងកុរមុំ  
និងកូនកុមងេៗ និងសុត្រីៗផង៖  
ប៉ុន្តែកុំចូលទលៅជិតមនុសុសណាមុនាក់ដលៃមានសញ្ញានលៅលើខលួនឡើយ  
ហលើយចូរចាប់ផុតលើមនលៅទីបរិសុទុធរបស់យលើងជាមុន។» ដូចុនេ៖  
ពួកគេក៏ចាប់ផុតលើមពីពួកចាស់ទុំដលៃនលៅមុខពុរវិហារ។»

«នលៅទីនេ៖ យលើងយលើញថា ពួកជំនុំ—ជាពុរវិហារបរិសុទុធរបស់ពុរៈអមុចាស់—គឺជាអុនកដ  
បួនដលៃទទួលរងការវាយបុរហារនព្រះពិរោធរបស់ពុរៈ។ ពួកចាស់ទុំទាំងឡាយ  
គឺជាអុនកដលៃពុរៈហានបុរទានពនុលីយ៉ាងចុរលើនដល់ពួកគេ  
ហលើយហានឈរជាអុនកការពារផលបុរយលោផន់ខាងវិញញាណរបស់បុរជាជន  
ហានកុបត់ការទុកុចិតុតដលៃហានបុរគល់ឲ្យពួកគេ។ ពួកគេហានបុរកាន់យកទសុសនេ៖ថា  
យលើងមិនចាំបាច់កុររង់ចាំអពុភូតហតេ និងការសមុដងៃប្បទុធានុភាពរបស់ពុរៈយ៉ាងចុហាស់  
ដូចនលៅសម័យមុនទៀតឡើយ។ កាលសម័យហានផុលាស់បុគ្គល។  
ពាកុយទាំងនេ៖ពង្សីដលៃចេកុគីមិនជឿរបស់ពួកគេ ហលើយពួកគេនើយាយថា៖  
ពុរៈអមុចាស់នឹងមិនផុរលើអទេ ហលើយក៏នឹងមិនផុរលើអាកុរកងដៃ។  
ទុរងមានពុរៈមតេតាកុរណាចុរលើនពកេ  
មិនអាចយាងមកវិនិច្ឆ័យបុរជាជនរបស់ទុរងហានឡើយ។ ដូចុនេ៖ “សនុតិភាព  
និងសុតុចិត្តភាព”

គឺជាសម្បត្តិកែប្រែមនុស្សសង្គមនិងមិនលើកសំឡេងរបស់ខ្លួនដូចគ្នាទៅនឹងឡើយ  
ដើម្បីបង្កើនបុគ្គលិកប្រជាជនរបស់ពួកគេអំពីការរំលងរបស់ពួកគេ  
និងដល់ពូជពង្សយ៉ាងរឹងមាំអំពីអំពើហិង្សារបស់ពួកគេ។ ឆ្លុះបញ្ចាំងទាំងនេះ  
ដល់មិនព្រមព្រៀង  
គឺជាពួកដែលទទួលបានការសងសឹកដ៏ស្មុគស្មាញរបស់ពួកគេដែលគួរឱ្យមានបំពាន។ ទាំងបុរស  
ទាំងស្រីក៏រួម និងទាំងកុមារក្នុង សុទ្ធជាជនរងគ្រោះជាមួយគ្នា។»

«សេចក្តីអំពើស្មោះបំផុតទាំងឡាយ ដែលពួកអ្នកស្រឡាត់គ្នាបានដកដង្ហើមចំ  
ហើយយំសោកដោយសារតែ  
នោះគឺជាតម្រូវការទាំងអស់ដែលគ្មានកំណត់អាចមើលឃើញបានប៉ុណ្ណោះ  
ប៉ុន្តែអំពើហិង្សាដែលអាក្រក់ជាងគេបំផុត  
គឺអំពើទាំងនោះដែលបណ្តាលឱ្យពួកដ៏បរិសុទ្ធ និងសុភមង្គល  
ទាំងមានសេចក្តីប្រថុយ នោះមិនមានគួរប្រើបង្កើនឡើយ។  
ពួកអ្នកដ៏អស្ចារ្យដែលស្រងើយលំចិត្តមនុស្ស  
ទាំងផ្សេងគ្នាអំពីហិង្សាទាំងអស់ដែលបានប្រព្រឹត្តដោយសម្បត្តិ  
ដោយពួកអ្នកប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត។ មនុស្សទាំងនេះមានមកដល់សភាពដែលមាន  
អារម្មណ៍ថាមានសុវត្ថិភាពក្នុងការបោះឆ្នោតរបស់ខ្លួន  
ហើយដោយសារតែពួកអ្នកធុរកិច្ចរបស់ទូទាំង ពួកគេនិយាយថា  
ពួកអ្នកចាស់មិនទតឃើញឡើយ  
ហើយបន្ទាប់មកក៏ប្រព្រឹត្តដូចជាទូទាំងបោះបង់ផែនដីនេះចោលហើយ។ ប៉ុន្តែ  
ទូទាំងនឹងបង្កើនឱ្យមានភាពលាក់ព្រឺរបស់ពួកគេ ហើយនឹងប្រើបង្កើននូវចំ  
ពោះមុខអ្នកដទៃនៃអំពើហិង្សាទាំងនោះដែលពួកគេបានប្រុងប្រយ័ត្នយ៉ាងខ្លាំងក្នុង  
ដំណើរការលាក់បាំង។»

«គ្មានឧត្តមភាពខាងលើនេះ សេចក្តីដ៏ថ្លៃថ្លា ឬបុរាណខាងលើកិរិយាណាមួយ  
ហើយក៏គ្មានមុខតំណែងណាមួយក្នុងកិច្ចបម្រើដ៏បរិសុទ្ធ  
ដែលអាចរក្សាមនុស្សមិនឱ្យបោះបង់ចោលការណ៍បានឡើយ  
នោះពេលដែលពួកគេត្រូវទុកឱ្យស្ថិតក្រោមចិត្តកុបតំបន់របស់ខ្លួនឯង។  
អ្នកដែលគួរឱ្យមានចាត់ទុកថាសមគួរ និងសុចរិត  
បង្កើនបង្កើនខ្លួនថាជាមេដឹកនាំក្នុងការកុបតំបន់នេះ  
ហើយជាគំរូនៃភាពព្រងើយកន្ត្រៃ  
និងនៃការរំលោភបំពានលើសេចក្តីមេត្តាករុណារបស់ពួកគេ។  
ទូទាំងនឹងមិនអត់ឱនឱ្យដំណើរការរបស់ពួកគេទៅទៀតឡើយ  
ហើយក្នុងសេចក្តីព្រះពររំលោភរបស់ទូទាំង  
ទូទាំងប្រព្រឹត្តចំពោះពួកគេដោយឥតមេត្តា។»

«ពួកអ្នកចាស់ទាំងអស់គ្នាមានរបស់ទូទាំងចេញពីអ្នកទាំងឡាយដែលមានទទួលបានលីដ៍ធំ  
និងមានសុភាពរំលោភនៃពួកបន្តទូលក្នុងការបម្រើដល់អ្នកដទៃ  
ដោយទូទាំងផ្ទៃដូចនោះដោយពួកទ័យមិនស្រួចផង។  
ពួកគេធ្វើជាអ្នកបម្រើស្រឡាត់គ្នាទាំងអស់របស់ទូទាំងមុន  
មានទទួលបានគុណដោយវត្តមាន និងការណែនាំរបស់ទូទាំង;  
ប៉ុន្តែពួកគេបានបង្កើនចេញពីទូទាំង ហើយនាំអ្នកដទៃឱ្យរងទុក្ខក្នុងកំហុស  
ហេតុដូច្នេះហើយមានជាពួកគេត្រូវស្ថិតនៅក្រោមព្រះអម្បាលនៃស្មោះត្រង់។»

សង្ឃឹកថាអសេគោលទាំងមូលគួរមានដាក់នៅក្នុងបរិបទនៃការបំផុសឱ្យក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ។  
ក្នុងទីបន្ទាល់របស់អសេគោល ការឡើយពីទុច្ចរិតរបស់និក្ខេបនិក្ខេប  
ដល់មានបន្តគម្រោងរយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លះ គួរមានសម្រាប់យ៉ាងជាក់លាក់ ប៉ុន្តែ  
«ការអនុវត្តដោយផ្ទាល់ជាងនេះ» នៃការពុំមានរបស់ព្រះយេស៊ូវនៅក្នុងម៉ាថាយ ជំពូក  
២៤ គឺសូមកុំភ័យខ្លាចក្នុងក្រុមហៀង។ នៅក្នុងអសេគោល  
ខុសស្រេចក្តីពិតនេះគួរមានរកឃើញនៅក្នុងជំពូក ២៤។

ថ្ងៃទី 15 ខែមករា ឆ្នាំ 588 មុន គ.ស.

មុននឹងទៀត នៅឆ្នាំទីបុរាណ នៅខែទីដប់ នៅថ្ងៃទីដប់ប្រាំនៃ  
ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះយេស៊ូវ មានមកដល់ខ្ញុំថា៖ «កូនមនុស្សអើយ  
ចូរសរសេរឈ្មោះនៃថ្ងៃនេះ គឺថ្ងៃនៃគម្រោង  
ដុំបំបែកចេញពីប្រទេសនៃទីពឹងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ  
នៃថ្ងៃនៃគម្រោង»។ អសេគោល 24:1, 2

នៅកាលបរិច្ឆេទនេះ ដល់ក៏គួរមានបញ្ជាក់ដោយសាក្សីព្រះគម្ពីរផ្សេងៗដល់  
ការឡើយពីទុច្ចរិតរយៈពេលដប់ប្រាំបីឆ្នាំនៃបាបផុតពីមុខ។  
ព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះអម្ចាស់ដល់មានមកដល់អសេគោលនៅកាលបរិច្ឆេទនេះ  
មានជាបុរសបុរសប្រៀបប្រដូចអំពីទីក្នុងដល់ពេលពេញដោយឈាម  
ដល់គួរមានបង្ហាញដោយឆ្នាំកំពុងពុះ បន្ទាប់មកមានក្នុងដំបូងមួយ។  
បុរសបុរសប្រៀបប្រដូចនេះបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់អំពីការជំនុំជម្រះលើក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ  
ហើយនៅក្នុងជំពូកដល់នេះ៖  
ក៏មានការដល់ភរិយារបស់អសេគោលគួរមានដាក់ឱ្យសម្រាកដោយជំនាច់សរសេរឈាមមួយ  
ជានិមិត្តសញ្ញាថា ការឡើយពីទុច្ចរិតនៃនិក្ខេបនិក្ខេបបំផុសឱ្យបរិសុទ្ធ  
មានចាប់ផ្តើមហើយ។

ហើយព្រះបន្ទូលនៃព្រះយេស៊ូវក៏មកដល់ខ្ញុំថា៖ «កូនមនុស្សអើយ មើល! យើងនឹង  
ក្រអូបក្នុងដល់ជាស្រេចក្តីប្រាថ្នានៃភ្នែកកែវរបស់អ្នកចេញពីអ្នកដោយការវាយបុរា  
រមួយ; ទោះយ៉ាងនោះក៏ដោយ អ្នកមិនគួរកាន់ទុកខ្លួន ឬយំសោកឡើយ  
ហើយទឹកភ្នែករបស់អ្នកក៏មិនគួរហូរចុះដែរ។ ចូរទប់អារម្មណ៍មិនឱ្យស្រកៃយំ  
កុំផ្សាយការកាន់ទុកខ្លួនចំពោះមនុស្សសុលាបឡើយ;  
ចូរចងក្រណាត់សិរសារបស់អ្នកនៅលើក្បាលអ្នក  
ហើយពាក់ស្បែកជើងនៃជើងអ្នក កុំគ្របប្រមាត់របស់អ្នក  
ហើយកុំបរិភោគនំបីរបស់មនុស្សឡើយ»។ ដូច្នេះ នៅពេលព្រឹក  
ខ្ញុំមាននិយាយទៅកាន់បុរសជន; ហើយនៅពេលល្ងាច បុរសជនរបស់ខ្ញុំសុលាប។  
នៅព្រឹកថ្ងៃបន្ទាប់ ខ្ញុំក៏មានផ្លូវដូចដល់ខ្ញុំគួរមានបង្ហាញ។ អសេគោល  
24:15-18។

ហើយបុរសជននៅជុំវិញអសេគោលមានសួរអំពីអត្ថន័យនៃពាក្យប្រៀបប្រដូចនេះ  
និងអំពីការសុលាបរបស់ភរិយារបស់គាត់។

ហើយបុរសជនមាននិយាយមកកាន់ខ្ញុំថា «តើអ្នកមិនប្រាប់យើងទេ ថា  
ការណ៍ទាំងនេះមានន័យអ្វីសម្រាប់យើង ដល់អ្នកកំពុងផ្សាយដូច្នេះ?»  
នោះខ្ញុំក៏ឆ្លើយពួកគេថា «ព្រះបន្ទូលនៃព្រះអម្ចាស់មានមកដល់ខ្ញុំ  
ដោយមានព្រះបន្ទូលថា ចូរនិយាយទៅកាន់រដ្ឋសម្រាប់អស់ថ្ងៃ»

ព្រះជាម្ចាស់យេស៊ូវមានព្រះបន្ទូលដូច្នេះថា ម៉ឺន  
អញនឹងបង្កអាប់ទីប៊ីសុទ្ធជាម្ចាស់អញ គឺជាសិរីរុងរឿងនៃម្ចាស់របស់អ្នកទាំងឡាយ  
ជាអ្វីដែលកូនកែវរបស់អ្នកប្រាថ្នា និងជាអ្វីដែលព្រលឹងរបស់អ្នកអាណិតស្រឡាញ់  
ហើយកូនបុរសកូនស៊ីរបស់អ្នក ដែលអ្នកបានទុកចោល នឹងដួលដោយមុខដាវ។  
អសេគោល 24:19-21។

នៅក្នុងអត្ថបទនេះ ទាំងភរិយារបស់អសេគោល និងទីសក្ការៈ  
ត្រូវបានកំណត់សម្គាល់ថាជា «សច្ចក្សីប្រាថ្នានៃកូនកែវរបស់អ្នក» ដូចគ្នា។  
អ្នកប្រវត្តិសាស្ត្រព្រះគម្ពីរកំណត់ថា ការឡើងដំបូងនោះបានបន្តអស់ដប់ប្រាំបីខែ  
ខណៈដែលការឡើងដំបូងរបស់ Cestius និង Titus បានបន្តអស់បួនឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ 66  
រហូតដល់ឆ្នាំ 70។ ការរាប់ពេលវេលាយ៉ាងជិតស្និទ្ធចាប់ពីការឡើងដំបូងនៃក្រុងយេរូសាឡេមរបស់  
Cestius រហូតដល់ការបំផ្លាញ គឺបីឆ្នាំកន្លះ ប៉ុន្តែ នៅពេលអនុវត្ត  
«ការរាប់បញ្ចូលទាំងចុងទាំងដើម»  
ដែលជាវិធីអនុវត្តក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគណនៃព្រះគម្ពីរ វាគឺជាបួនឆ្នាំ។  
ការដឹងថា ការរាប់ទាំងពីរនេះសុទ្ធតែត្រឹមត្រូវ  
អនុញ្ញាតឱ្យយើងឃើញទាំងបីឆ្នាំកន្លះចាប់ពី Cestius ដល់ Titus  
ហើយក៏ឃើញទាំងបួនឆ្នាំផងដែរ។

យើងមានសាក្សីពីអំពើច្បាប់ចុងអាទិត្យនៅក្នុងការបំផ្លាញក្នុងយូសាឡឹមទាំងពីរ  
ហើយសច្ចក្សីលម្អិតនៃប្រវត្តិសាស្ត្រទាំងពីរនោះ ត្រូវយកមកអនុវត្តចំពោះច្បាប់ចុង  
អាទិត្យដែលនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះផងដែរ—ជាទីដែលលាវឌីស  
ត្រូវបានព្រះអម្ចាស់ខ្ពង់ខ្ពស់ព្រះឱស្ឋរបស់ទ្រង់។  
ការចាប់ផ្តើមនៃការឡើងដំបូងរបស់ប្រើប្រាស់  
ត្រូវបានសម្គាល់ដោយមរណភាពរបស់ភរិយាអសេគោល។ នៅពេលនាងស្លាប់  
អសេគោលត្រូវបានបង្កគាប់មិនឱ្យកាន់ទុកខ្លាំងបើកចំហឡើយ ព្រោះគាត់ជាទីសម្គាល់  
នៃព្រះយេស៊ូវដែលត្រូវបាននាំទៅជាយូលីយ៉ានៅក្នុងការជាទាសភាព។

ការចាប់ផ្តើមនៃអំឡុងពេលបួនឆ្នាំ ចាប់ពីឆ្នាំ 66 ដល់ 70  
ត្រូវបានសម្គាល់ដោយទីសំគាល់នៃអំពើស្អប់ខ្ពើមដែលបង្កឱ្យសង្គ្រាមរវាង  
ដល់ជាទីសំគាល់សម្រាប់ពួកគេរស់នៅក្នុងយូសាឡឹមឱ្យរត់គេចខ្លួន។

ហេតុនេះ ដូច្នេះ នៅពេលដែលអ្នករាល់គ្នានឹងឃើញអំពើគួរឱ្យស្អប់ខ្ពើមដែល  
នាំមកនូវសច្ចក្សីនាស ជាអំពើដែលបានព្យាករដោយដានីយ៍លោក  
ឈរនៅក្នុងទីប៊ីសុទ្ធ (អ្នកណាអាន សូមឱ្យអ្នកនោះយល់ចុះ)  
នោះសូមឱ្យពួកអ្នកដល់នៃសុភវិស័យ រត់គេចទៅឯកន្លែងទាំងឡាយ។ ម៉ាថាយ  
24:15,16។

ការឡើងដំបូងនៃសមស្ថានយ៉ាងច្បាស់  
ហើយការឡើងដំបូងនៃសុទ្ធតម្លៃ «ទីសម្គាល់»  
មួយនៃដើមនៃការឡើងដំបូង។  
នៅពេលអសេគោលពន្យល់អំពីអ្វីដែលមានន័យដោយការស្លាប់របស់ភរិយារបស់គាត់  
និងការមិនកាន់ទុកខ្លាំងពីសំណាក់គាត់ គាត់បានពន្យល់ ហើយបន្តទៀតមកបានកត់ត្រាថាៈ

ដូច្នេះ អសេគោលជាទីសម្គាល់មួយដល់អ្នករាល់គ្នា៖  
តាមគ្រប់ទាំងអ្វីដែលគាត់បានផ្សព្វផ្សាយ អ្នករាល់គ្នានឹងឃើញដូច្នេះដែរ។

ហើយកាលណាការនេះកើតមក អ្នករាល់គ្នានឹងដឹងថា យើងជាព្រះអម្ចាស់យល្បើង  
អសេគោល 24:24។

ទីសម្គាល់នៃការស្តាប់របស់ភរិយារបស់អសេគោល  
គឺជាការបញ្ជាក់អំពីការបំផុសព្រលឹមប្រសាទ្យឹម និងព្រះវិហារ ដែលនឹងមកដល់ឆាប់ៗនេះ  
ព្រមទាំងការនិរទេសជាបន្តបន្ទាប់ទៅកាន់ហាប៊ីឡូន។  
ទីសម្គាល់នៃអំពើស្មោះបំផុតដែលនាំឲ្យវិនាស ដូចដែលដានីយ៍ដែលបានចូលដៃទុក  
គឺជាការព្រមានឲ្យគេចផុតពីការបំផុសព្រលឹម ប៉ុន្តែការឡើយពីទុច្ចរិតទាំងពីរនោះ  
សុទ្ធតែមានទីសម្គាល់នៃដើមដំបូង។

មុនចុះបាត់ចុងអាទិត្យយើងនឹងមកដល់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ  
នឹងមានការឡើយពីទុច្ចរិតតាមពាក្យទំនាយមួយ  
ហើយការស្តាប់របស់ភរិយាអសេគោលជានិមិត្តសញ្ញាបង្ហាញថា  
ក្រុមជំនុំអង្គនៃទីសម្គាល់ទីបួនពីរខាងលើខ្នើយ គួររំលងទៅទាំងស្រុងហើយ  
ខណៈដែលអសេគោលជានិមិត្តសញ្ញាសម្រេចយល់ស្របបួនពាន់នាក់ ហើយជានិមិត្តសញ្ញា  
នៃទីសញ្ញាដែលគួររំលងលើកឡើងនៃដើមនៃការឡើយពីទុច្ចរិត។  
អសេគោលគឺជាទង់សញ្ញារបស់មួយរយស្រីបួនពាន់នាក់  
នៃដើមនៃការឡើយពីទុច្ចរិតហាប៊ីឡូន  
ហើយសញ្ញានៃអំពើស្មោះបំផុតដែលបង្កឲ្យសង្គ្រាមស្រ្តីនៃដើមនោះ គឺជា  
«សញ្ញា» របស់វា។ សញ្ញាមួយនិយាយអំពីការព្រមានខាងក្នុង  
ហើយសញ្ញាមួយទៀតនិយាយអំពីការព្រមានខាងក្រៅ។  
ពិតជាមានការព្រមានដល់ពួកគ្រីស្ទាននៃឆ្នាំ 66 ម៉ែន ប៉ុន្តែសញ្ញាព្រមាននោះគឺរួម។  
សញ្ញានៃក្នុងការបំផុសព្រលឹមហាប៊ីឡូន គឺភរិយារបស់អសេគោល។  
រួមគឺជាពួកអ្នកដែលទទួលសញ្ញាសត្វសាហាវ  
ហើយអសេគោលជាសញ្ញានៃពួកអ្នកដែលទទួលសត្វរបស់ព្រះ។

**ពីររយៈពេលចុងបញ្ចប់**

ការឡើយពីទុច្ចរិតទីមួយបានបន្តតាមរយៈពេលដប់ប្រាំបីខែ  
ហើយការឡើយពីទុច្ចរិតទីពីរបានបន្តតាមរយៈពេលបួនឆ្នាំ។  
ការឡើយពីទុច្ចរិតទាំងពីរនេះ សុទ្ធតែរកឃើញការសម្រេចបំពេញ «ដោយផ្ទាល់ជាង»  
របស់ខ្លួននៃក្នុងគ្រាចុងក្រោយ ហើយការឡើយពីទុច្ចរិតទាំងពីរនេះក៏ជាប់ទាក់ទងដោយ  
ផ្ទាល់ជាមួយនឹងទំនាយអំពីបីរយក្រៅសិបមួយឆ្នាំ និងដប់ប្រាំបួនដែលមាននៃក្នុង  
វិវរណៈ ៩:១៥។

ការចាប់ផ្តើមនៃរយៈពេលប្រាំខែក្នុងវិវរណៈ ជំពូក៩ ខ១០  
រួមបញ្ចូលបុរេគ្រីស្ទសុគតមួយដែលសម្គាល់រយៈពេលសាមសិបប្រាំបីឆ្នាំ  
ដែលឈានដល់ការឡើយពីទុច្ចរិតរយៈពេលបួនឆ្នាំមួយ ដែលទាក់ទងនឹងលេខសាមសិបប្រាំបី  
ហើយបានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៃការក្រោកឡើងរបស់សាសនាឥស្លាម។  
ការឡើយពីទុច្ចរិតរយៈពេលបួនឆ្នាំនោះ មានបុរេគ្រីស្ទសុគតរបស់គ្រាន់ក្នុងបុរេគ្រី  
គ្រីស្ទសុគតដែលបានចាប់ផ្តើមនៅពេលដែលរយៈពេលមួយរយសាមសិបឆ្នាំ (ប្រាំខែ)  
បានបញ្ចប់ ហើយរយៈពេលបីរយក្រៅសិបមួយឆ្នាំ និងដប់ប្រាំបួនបានចាប់ផ្តើម។  
វាបានចាប់ផ្តើមនៅថ្ងៃទី 27 ខែកក្កដា ឆ្នាំ 1449 ហើយបួនឆ្នាំក្រោយមក សាសនា  
ឥស្លាមបាននាំមកនូវការឡើយពីទុច្ចរិតរយៈពេលសាមសិបប្រាំបួនឆ្នាំនឹងក្នុងស្រុកទីល្អបុល

ដល់ឆ្នាំបញ្ចប់នៃថ្ងៃទី 29 ខែសីហា ឆ្នាំ 1453។

នៃពេលវេលាទំនាយអំពីពេលវេលា ដល់ឆ្នាំបញ្ចប់នៃថ្ងៃទី 27 ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ 1449 ឆ្នាំបញ្ចប់នៃថ្ងៃទី 11 ខែសីហា ឆ្នាំ 1844 នោះ

រយៈពេលបួនឆ្នាំនៃចលនារបស់ទេវតាទីមួយ និងទីពីរ ចាប់ពីឆ្នាំ 1840 ដល់ឆ្នាំ 1844 ឆ្នាំបញ្ចប់នៃការឡើងដំបូងនៃរយៈពេលបួនឆ្នាំពីឆ្នាំ 1333 ដល់ឆ្នាំ 1337 ហើយក៏សរុបគ្នានឹងរយៈពេលបួនឆ្នាំពីឆ្នាំ 1449 ដល់ឆ្នាំ 1453 ផងដែរ។ សាក្សីទាំងបីនោះ ដល់សុទ្ធជាជនកែដោយផ្ទាល់នៃខ្មែរទំនាយដូចគ្នា តំណាងឲ្យរយៈពេលបួនឆ្នាំជានិមិត្តរូបមួយ នៃពេលវេលាដែលចលនារបស់ទេវតាទីមួយ និងទីពីរ ពីឆ្នាំ 1840 ដល់ឆ្នាំ 1844

ត្រូវបានផ្ទុកចំណុចទៀតនៃក្នុងបុរាណសាស្ត្រនៃចលនារបស់ទេវតាទីបី។ សាក្សីទាំងបីនោះ បង្ហាញដាក់អំពីការឡើងដំបូងនៃរយៈពេលបួនឆ្នាំមួយ នៃក្នុងបុរាណសាស្ត្ររបស់មនុស្សមួយនៃបួនម៉ឺនបួនពាន់នាក់។ រយៈពេលបួនឆ្នាំនោះ ក៏ត្រូវបានបង្ហាញជាប្រភពផងដែរ ដោយការឡើងដំបូងនៃយូសាឡឹមនៃឆ្នាំ 66 និង 70។

ការចាប់ផ្តើមនៃការឡើងដំបូងនៃរយៈពេលបួនឆ្នាំដោយ Cestius នៃឆ្នាំ 66 ហើយបន្តទៀតមកការបញ្ចប់ដោយ Titus នៃឆ្នាំ 70 បង្កើតបានជានិមិត្តរូបអំពីការសង្គ្រាមរវាង និងនិមិត្តរូបអមហេតុ សម្រាប់រយៈពេលបួនឆ្នាំមួយ។

រយៈពេលដដែលនោះក៏ត្រូវបានតំណាងថាជាបីឆ្នាំកន្លះផងដែរ ដល់បន្តទៀតមកសរុបគ្នានឹងបីឆ្នាំកន្លះនៃឆ្នាំទំនាយ ដល់រូបមន្តមកចេញពីឆ្នាំនៃឆ្នាំបញ្ចប់នៃឆ្នាំ

ប៉ុន្តែ ទីលានដល់នៃខាងក្រៅព្រះវិហារ នោះចូរទុកវាចោលទៅ កុំវាស់វែង ដូចជាបានត្រូវប្រគល់ឲ្យសាសន៍នៃហើយ ហើយពួកគេនឹងដាក់ឈ្មោះឲ្យក្នុងបរិសុទ្ធអស់រយៈពេលស្របពីរខែ។ ហើយយើងនឹងប្រទានអំណាចដល់សាក្សីទាំងពីររបស់យើង ហើយពួកគេនឹងចូលនៃទំនាយអស់មួយពាន់ពីររយហុកសិបចុង ដោយសុល្យោកពាក់សំពត់សក់។ វិវរណៈ ១១: ២, ៣។

ហើយពួកគេនឹងដួលស្លាប់ដោយមុខដាវ ហើយនឹងត្រូវចាប់នាំទៅជាឈ្មួញក្នុងគ្រប់ជាតិសាសន៍ទាំងអស់ ហើយក្នុងយូសាឡឹមនឹងត្រូវដាក់ឈ្មោះដោយសាសន៍នៃ រហូតដល់គ្រាន់សាសន៍នៃហ្វែនគ្រប់បរិបូណ៌។ លូកា 21:24.

វាជារឿងចាំបាច់យ៉ាងខ្លាំងដល់ត្រូវកត់សម្គាល់ថា ខ្ញុំកំពុងប្រើទាំងការរាប់បញ្ចូលថ្ងៃនៃថ្ងៃនិងថ្ងៃ និងការរាប់មិនបញ្ចូលថ្ងៃមួយចំនួន សម្រាប់រយៈពេលដល់ត្រូវបានតំណាងដោយនិមិត្តរូបអមហេតុរបស់ Cestius រហូតដល់និមិត្តរូបអមហេតុរបស់ Titus។ នេះបញ្ជាក់ថា ការអនុវត្តពេលវេលាពីបុរាណត្រូវបានតំណាងនៃក្នុងបុរាណសាស្ត្រតម្លៃ។ យើងបានពិចារណាគោលការណ៍ព្រះគម្ពីរនៃរដ្ឋបាល ដល់ពេលវេលាដល់យើងបានសង្កេតមើល (កាលពីអតីតបទជាច្រើនមុន) អំពីរយៈពេលវាងដំណើរយាងទៅកាន់ Caesarea-Philippi (Panium) របស់ព្រះយេស៊ូវ

និងដំណើរយាងរបស់ទ្រង់ទៅកាន់ភូមិកំណែប្រែប្រួល។  
អ្នកនិពន្ធជ្នាញ់ព្រះគម្ពីរព្រះបន្ទូលកត់ត្រាថា មានបុរាណមួយផងដែរ  
ខណៈដែលមុននាក៏ទៀតកត់ត្រាថា មានបុរាណមួយផងដែរ។

ហើយបន្ទាប់ពីបុរាណមួយផងដែរ ព្រះយេស៊ូវទ្រង់នាំព្រះគ្រូស យ៉ាកុប  
និងយ៉ូហានជាបងប្អូនរបស់គាត់ ឡើងទៅលើភ្នំខ្ពស់មួយដោយឡែក។ ម៉ាថាយ  
17:14

ហើយក្រោយពីបុរាណមួយផងដែរ ព្រះយេស៊ូវបាននាំព្រះគ្រូស យ៉ាកុប និងយ៉ូហាន  
ទៅជាមួយព្រះអង្គគ  
ហើយនាំពួកគេឡើងទៅលើភ្នំខ្ពស់មួយដោយឡែកពីអ្នកដទៃ  
មានតែពួកគេប៉ុណ្ណោះ។ ហើយព្រះអង្គត្រូវបានផ្តល់ឱកាសនូវបុរាណមួយផងដែរ  
ម៉ាកុស 9:24

ហើយបានកើតឡើង បុរាណមួយផងដែរ បន្ទាប់ពីពាក្យទាំងនេះ  
ព្រះអង្គបាននាំព្រះគ្រូស និងយ៉ូហាន និងយ៉ាកុប ឡើងទៅលើភ្នំមួយ  
ដើម្បីអធិស្ឋាន។ លូកា 9:28

ការបំផ្លាញក្នុងយូសាឡឹម មានការអនុវត្ត «ដោយផ្ទាល់ជាង» ចំពោះចុងចុងក្រោយ  
ហើយការបំផ្លាញនោះគឺជាសាក្សីពីរ ដដែលគំណងដោយហេតុផល និងរួម។  
សាក្សីទាំងពីរនេះសមស្របគ្នាជាមួយគ្នា ប៉ុន្តែផ្ទុយគ្នាខណៈទំនាយផ្សេងៗគ្នា  
និងចាំបាច់ ដើម្បីបំភ្លឺរកស្រង់ចិត្តពីតាម ការឡើងពីទីផ្ទះដោយរួម (66 ដល់ 70)  
មានរយៈពេលបួនឆ្នាំ ដដែលគំណងឱ្យបីឆ្នាំកន្លះផងដែរ។  
បីឆ្នាំកន្លះនេះគឺជាបុរាណមួយនឹងការផ្លាស់ប្តូរទីសក្ការៈ និងពួកទ័ព  
ដែលត្រូវបានសម្រេចដោយទាំងពហុទេវនិយម និងអំណាចសម្បត្តិចេញ។  
ការផ្លាស់ប្តូរដោយអំណាចសម្បត្តិចេញ មានរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លះជានិមិត្តរូប  
ដូចដែលបានបង្ហាញជាក់លាក់ជាមុនដោយបីឆ្នាំកន្លះជាក់ស្តែង  
ក្នុងការឡើងពីទីផ្ទះដោយរួម។

ការឡើងពីទីផ្ទះរយៈពេលបួនឆ្នាំនោះ  
ក៏គឺជាបុរាណមួយផងដែរជាមួយនឹងរយៈពេលបួនឆ្នាំដែលពាក់ព័ន្ធនឹងខុសបែបនាគំនាយ  
ដដែលគំណត់សម្គាល់ការលើកឡើងនៃសាសនាសុលាម  
ហើយបន្ទាប់មកការលើកឡើងនៃចលនារបស់ទំនេរតាទីមួយ និងទីពីរ  
ហើយបន្ទាប់មកទៀត ទំនេរតាទីបី។ ចាប់ពី Cestius ដល់ Titus  
កាត់បុរសពុទ្ធជាមួយនឹងកងរាជស្ត្រីសម្បត្តិចេញ  
ហើយក៏ជាមួយនឹងកងរាជសាសនាសុលាមផងដែរ។ កងរាជស្ត្រី  
និងរយៈពេលបីឆ្នាំកន្លះរបស់ Cestius និង Titus  
កាត់បុរសពុទ្ធជាមួយនឹងរយៈពេលនិមិត្តរូបបីឆ្នាំកន្លះរបស់សម្បត្តិចេញ  
ដូចនេះហើយបានកំណត់សម្គាល់អង្គភាពពីរគឺ រួមមិនជឿ និងរួមសម្បត្តិចេញ។  
កងរាជសាសនាសុលាម ត្រូវបានគេដាក់ដោយបុរសគ្រូសាស្ត្រដូចគ្នា  
ដោយយល់ថាជាបួនឆ្នាំ ប៉ុន្តែដូចគ្នានឹងកងរាជស្ត្រីក្នុងបុរសគ្រូសាស្ត្រនោះដែរ  
សាសនាសុលាមត្រូវបានគេដាក់ជាមួយនឹងអំណាចទីពីរមួយ  
ដែលស្ថិតក្នុងកងរាជសាសនាសុលាម—នោះគឺ អាដរនេទីស៊ីម។ រយៈពេលបីឆ្នាំកន្លះ  
គំណងឱ្យរួមក្នុងទាំងពីរដំណាក់កាលរបស់វា  
ហើយរយៈពេលបួនឆ្នាំគំណងឱ្យសាសនាសុលាម និងអាដរនេទីស៊ីម។ រួមមិនជឿ

និងរួមសម្បត្តិចេញបាប មិនអាចបំបែកចេញពីគុណតាមបែបទំនាយហានឡើយ  
ហើយសាសនាសុលាម និងអាដរនេទីស៊ីម ក៏មិនអាចបំបែកចេញពីគុណានដូចគ្នា។

នេះទាមទារដោយន័យទំនាយថា នៅពេលយើងពិចារណាអំពីការឡោមព័ទ្ធជាបីឡាន គួរគួរ  
យើងការយល់ដឹងអំពីពេលវេលាពីរបួរកទេននៅក្នុងគំនូរឧទាហរណ៍នៃការឡោមព័ទ្ធជាបីឡានពេ  
លដប់ប្រាំបីខែ។

ការគំណាងពីរបួរកទេនពេលវេលានៅក្នុងការឡោមព័ទ្ធជាបីឡាននាំមកដោយក្រុងរួម តាមន័  
យទំនាយទាមទារឱ្យមានការគំណាងពីរបួរកទេនពេលវេលានៅក្នុងការឡោមព័ទ្ធជាបីឡាននាំ  
មកដោយនប្លើកុនសោ។ ការឡោមព័ទ្ធជាបីឡានពេលដប់ប្រាំបីខែរបស់នប្លើកុនសោ  
ក៏អាចគួរឱ្យយល់ថា ជានិមិត្តរូបនៃរយៈពេលមួយឆ្នាំកន្លះផងដែរ។ ដប់ប្រាំបីខែ  
គឺមួយឆ្នាំកន្លះ ហើយមួយកន្លះអាចគួរឱ្យយល់ជា 1.5 ឆ្នាំ។  
ការឡោមព័ទ្ធជាបីឡានរបស់នប្លើកុនសោ គឺទាំងដប់ប្រាំបីខែ និងមួយចំណុចប្រាំ (1.5) ឆ្នាំ។

រយៈពេលដប់ប្រាំបីខែ សំដៅទៅលើអំណាចដ៏ល្បីល្បាញយូសាឡឹម  
ហើយរយៈពេល ១.៥ ឆ្នាំ សំដៅទៅលើសាសនាសុលាម។  
កងពុយាករណ៍នៃការគណនាដ៏ល្អកំណត់រយៈពេលដប់ប្រាំបីខែ កំណត់ហើយឡាន  
ហើយកងពុយាករណ៍នៃការគណនាមួយទៀត កំណត់សាសនាសុលាម។  
យើងមិនទាន់បានបកស្រាយអំពីរបៀបដ៏ល្អនៃយោងទៅដល់ការអនុវត្តគ្រប់រយៈពេល ១.៥  
ឆ្នាំ ទាក់ទងនឹងសាសនាសុលាមនៃឡើយទេ ប៉ុន្តែគួរឱ្យយល់ថា កត់សម្គាល់ថា  
ការគណនាពេលវេលាទាំងពីរ ក្នុងការបំផុសពេញដ៏ល្អមាននាំមក  
ដល់ភូជាប្រជាមួយកងពុយាករណ៍របស់រួម (ទាំងរួមបុរាណនិយម និងរួមប្រាប)  
និងការគណនាមួយទៀតដល់ភូជាប្រជាមួយកងពុយាករណ៍របស់សាសនាសុលាម។  
លក្ខខណៈទាំងនេះគួរឱ្យយល់នូវការបំផុសពេញក្នុងយូសាឡឹមទាំងអស់ហ្នា  
និងអូមហេតា។

ការឡោមព័ទ្ធជាបីឡានយូសាឡឹមអស់រយៈពេលបួនឆ្នាំដោយ Cestius និង Titus  
គំណាងឱ្យការបញ្ចប់នៃខុសនៃនាយមួយ  
ដ៏ល្អបានចាប់ផ្តើមដោយរយៈពេលសាមសិបប្រាំបីឆ្នាំ  
ហើយបានបញ្ចប់ដោយការឡោមព័ទ្ធជាបីឡានបួនឆ្នាំ  
ដ៏ល្អជានិមិត្តរូបនៃការលើកឡើងអ៊ីស្រាអ៊ែម;  
ហើយរយៈពេលបួនឆ្នាំចុងក្រោយក្នុងខុសនៃដ៏ល្អនោះ  
គំណាងឱ្យការលើកឡើងនៃសញ្ញារបស់មនុស្សមួយសន្លឹកប្រាក់បួនពាន់។  
យើងនឹងបន្តអំពីសេចក្តីទាំងនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។